

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Tomáše Herce a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **A. Z.**, zastoupený JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem, se sídlem Šafaříkova 666/9, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 11. 2024, č. j. OAM-1435/LE-LE05-LE05-2024, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 5. 2025, č. j. 32 Az 9/2024-98,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Ing. Jiřímu Špeldovi, advokátovi, se sídlem Šafaříkova 666/9, Hradec Králové, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši **6 134,70 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Věc se týká zastavení řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, z důvodu její nepřípustnosti podle § 10a odst. 1 písm. e) tohoto zákona. Jde o to, zda v této žádosti žadatel uvedl nové skutečnosti nebo zjištění ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu.

[2] Právě neuvedení takovýchto skutečností bylo důvodem, pro který žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zastavil řízení o opakované žádosti žalobce (dále jen „stěžovatel“) podané dne 21. 10. 2024. Stěžovatel, který je občanem Moldavské republiky, v ní uvedl stejné důvody jako v první žádosti o udělení mezinárodní ochrany podané dne

11. 7. 2023, a to obavu ze zločince, proti němuž v Moldavsku svědčil, výhrůžky uvězněním ze strany moldavského policisty v případě odmítnutí další spolupráce a svou sexuální orientaci. O první žádosti rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 23. 11. 2023, č. j. OAM-938/LE-BA07-K12-2023, tak, že stěžovateli neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, 13, 14a a 14b zákona o azylu ani národní humanitární azyl podle § 14 téhož zákona. Řízení o žalobě, kterou stěžovatel toto rozhodnutí napadl, Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 6. 2. 2024, sp. zn. 20 Az 20/2023, zastavil.

[3] Stěžovatel podal žalobu i proti rozhodnutí o jeho opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V žalobě popsal svůj azylový příběh a politickou situaci v Moldavsku, kde podle jeho názoru panuje bezpráví a korupce. Krajský soud v Hradci Králové (dále „krajský soud“) žalobu zamítl napadeným rozsudkem, v němž porovnal důvody opakované žádosti s důvody uvedenými v předchozí žádosti, a shodně s žalovaným konstatoval, že stěžovatel v nově vedeném řízení neuvedl žádné nové skutečnosti ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu. S jím uváděnými důvody odchodu z vlasti a podání žádosti o mezinárodní ochranu v České republice se žalovaný dostatečně vypořádal již v rozhodnutí o první žádosti.

[4] Žalovaný podle krajského soudu náležitě odůvodnil, z jakého důvodu nelze nově tvrzené napadení stěžovatele v Moldavsku kvůli jeho sexuální orientaci, ani tvrzené pokračování výhrůžek ze strany policisty, považovat za novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu. Tyto skutečnosti musely být vzhledem k tvrzeným azylovým důvodům stěžovateli známy již v průběhu řízení o jeho předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Mohl a měl je tedy uvést v něm. Tvrzená změna sexuální orientace stěžovatele z bisexuální na homosexuální i vztah s novým přítelem v České republice sice nastaly až po ukončení řízení o předchozí žádosti, nemají však žádnou souvislost s důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a nesvědčí ani o skutečné hrozbě vážné újmy podle § 14a tohoto zákona.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[5] Stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů, které podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a navrhuje jej zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. Tvrdí, že krajský soud nesprávně posoudil otázku „novosti“ skutečností uvedených v opakované žádosti. Stěžovatel v ní uvedl, že byl po zveřejnění své homosexuální orientace v Moldavsku vystaven násilí, útokům a hrozbám, v zemi původu mu nebyla poskytnuta ochrana státními orgány a jeho rodině bylo vyhrožováno zločincem, proti kterému spolupracoval s policií. Tyto skutečnosti vykazují novou kvalitu a intenzitu oproti předchozímu řízení. Jde o vývoj situace, která byla v předchozím řízení sice částečně zmíněna, avšak nikoli v nyní podaném rozsahu. Stěžovatel dále popisuje společenskou a bezpečnostní situaci v Moldavsku a rizika, která mu hrozí po jeho návratu. Namítá, že krajský soud se těmito riziky zabýval pouze formálně a bez hlubší analýzy možné změny či upřesnění skutkového stavu. Krajský soud se měl také nedostatečně vypořádat s tím, zda se stěžovatelem tvrzené skutečnosti mohly objektivně projevit až po rozhodnutí o předchozí žádosti a zda na něj lze spravedlivě klást

pokračování

požadavek, aby je uvedl dříve. Stěžovatel rovněž navrhuje, aby Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

[6] Žalovaný se ve svém vyjádření ztotožnil se závěry napadeného rozsudku a navrhl zamítnutí kasační stížnosti. Nesouhlasí ani s přiznáním odkladného účinku. Stěžovatel v opakované žádosti uvedl zcela totožné azylové důvody jako v řízení o předchozí žádosti. Nic na tom nemění ani jeho snaha dodat těmto důvodům větší vážnosti jejich doplňováním a gradováním v současném řízení.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost je přípustná, byla podána osobou k tomu oprávněnou, včas a z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatel je zastoupen advokátem.

[8] Pro posouzení procesních předpokladů, za nichž lze kasační stížnost věcně projednat, má význam, že stěžovatel podal žalobu proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany. O takovéto žalobě je podle § 31 odst. 2 s. ř. s. oprávněn rozhodovat specializovaný samosoudce. Kasační stížnost ve věci, ve které v řízení před krajským soudem rozhodoval samosoudce a která *„svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele“*, je podle § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[9] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu se podává, že podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele ve smyslu § 104a s. ř. s. je dán pouze za situace, že (1) kasační stížnost se týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu, (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou judikaturou řešeny rozdílně, (3) kasační stížnost vyžaduje učinit odklon od ustálené judikatury, nebo (4) bylo-li v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS). Tato v minulosti vymezená kritéria se uplatní i za platné zákonné úpravy, která rozšířila okruh případů, kdy kasační soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti (např. usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, odst. [11]).

[10] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[11] Rámec soudního přezkumu rozhodnutí, kterým žalovaný zastavuje řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro nepřípustnost, vymezil Nejvyšší správní soud v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, č. 2642/2012 Sb. NSS. Z odůvodnění takového rozhodnutí žalovaného musí vyplývat, že *„1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové*

skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany“ (odst. [19] citovaného rozsudku).

[12] Stěžovatel v kasační stížnosti především namítá, že krajský soud nesprávně posoudil otázku „novosti“ skutečností uvedených v opakované žádosti. Výkladem požadavku § 11a odst. 1 zákona o azylu na existenci „*nové skutečnosti nebo zjištění*“, jako podmínky přípustnosti opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, se Nejvyšší správní soud již ve své rozhodovací praxi zabýval. Tato „*nová skutečnost nebo zjištění*“ musí mít určitou přidanou hodnotu a kvalitu oproti předchozí žádosti. Smyslem tohoto zákonného požadavku je na jedné straně umožnit nové posouzení v případě, že nové skutečnosti nebo zjištění mohou vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí (např. rozsudky NSS ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, nebo ze dne 27. 3. 2020, č. j. 5 Azs 325/2019-16, č. 4012/2020 Sb. NSS, odst. [17]). Věcné projednání opakované žádosti je výjimkou, „*kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté*“ (rozsudek NSS č. j. 9 Azs 5/2009-65). Krajský soud se v napadeném rozsudku od této judikatury neodchýlil.

[13] Opakovaná žádost neslouží k doplňování předchozí žádosti. Žadatel o udělení mezinárodní ochrany má již v „prvním“ řízení povinnost uvést „*všechny skutečnosti, které jsou mu známy a které mohou být relevantní z hlediska možného udělení mezinárodní ochrany, a dát příležitost správnímu orgánu, aby o takto přednesených důvodech jeho žádosti kvalifikovaně rozhodl. [...] Neuvedl-li stěžovatel v řízení před správním orgánem posuzujícím jeho žádost všechny relevantní skutečnosti, neumožnil mu je kvalifikovaně posoudit a učinit součástí rozhodnutí, musí nést riziko v podobě zamítavého rozhodnutí*“ (rozsudek NSS ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015-32, odst. [25] a [26]).

[14] Stěžovatel namítá, že se krajský soud riziky, která stěžovateli hrozí po návratu do Moldavska, zabýval pouze formálně a bez hlubší analýzy možné změny či upřesnění skutkového stavu. Stěžovatelem uváděná rizika jsou ale pouhým rozšířením dříve tvrzených azylových důvodů, kterými se již zabýval jak žalovaný v obou svých rozhodnutích, tak krajský soud v napadeném rozsudku. Krajský soud ve svém posouzení nevybočil z mantinelů stanovených právními předpisy a výše citovanou judikaturou.

[15] Nejvyšší správní soud uzavírá, že se ve své judikatuře již zabýval právními otázkami, které byly rozhodné pro rozhodnutí krajského soudu. Krajský soud posoudil zákonnost zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany v souladu s touto (výše citovanou) judikaturou. Není dán žádný důvod, aby se kasační soud při řešení některé z těchto právních otázek od svého dosavadního právního názoru odchýlil. Nebylo zjištěno ani žádné pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

pokračování

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Jelikož kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[17] Stěžovatel přípisem ze dne 22. 7. 2025 požádal o nařízení jednání v jeho věci. Na něm chtěl předložit „*důkazy (listinné i video) prokazující pronásledování v zemi původu*“. Nejvyšší správní soud této žádosti nicméně v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s. nevyhověl, neboť pro účely tohoto řízení nebyl pro jakékoliv provádění důkazů žádný důvod.

[18] Nejvyšší správní soud rozhodl v řízení o kasační stížnosti bez zbytečného odkladu, a tudíž již samostatně nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku.

[19] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nerozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s., který stanoví, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta. Při odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost jde totiž o zjednodušený meritorní přezkum napadeného rozhodnutí krajského soudu (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), v důsledku čehož je třeba o náhradě nákladů řízení rozhodnout podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s. V posuzované věci měl úspěch sice žalovaný, tomu však v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Náhrada nákladů řízení mu proto nebyla přiznána.

[20] Krajský soud usnesením ze dne 14. 3. 2025, č. j. 32 Az 9/2024-69, ustanovil zástupcem stěžovatele advokáta JUDr. Ing. Jiřího Špeldu. Toto ustanovení se vztahuje i na řízení o kasační stížnosti, přičemž hotové výdaje a odměnu za zastupování hradí stát (§ 35 odst. 10 a § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud určil odměnu advokáta v souladu s § 7, § 9 odst. 5 a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, částkou 4 620 Kč za jeden úkon právní služby (sepsání a podání kasační stížnosti) a částkou 450 Kč, která představuje paušální náhradu hotových výdajů vztahující se k jednomu úkonu právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Odměnu advokáta a náhradu hotových výdajů je třeba zvýšit o daň z přidané hodnoty ve výši 1 064,70 Kč, neboť ustanovený zástupce je jejím plátcem. Celková částka odměny a náhrady hotových výdajů tak činí 6 134,70 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. července 2025

JUDr. Radan Malík
předseda senátu

